

Està en crisi la Convenció de Drets de la
Infància?

ELEMENTS PER AL DEBAT

Jaume Funes Artiaga

Adjunt del Síndic de Greuges per a la Defensa dels Drets dels Infants

Des que es va aprovar la Convenció, la infància s'ha vist sotmesa a molts canvis i, per a alguns, part dels Drets dels infants estan en crisi. Avui, tenim una demografia de contrastos: el món desenvolupat es queda sense nens i l'altre, amb dificultats per existir, l'únic tresor en augment és la infància. Els menors de molts llocs del món es veuen sotmesos a major pobresa, a majors dificultats per a existir. Com a reacció, la infància s'ha tornat migratòria o la immigració s'ha tornat infantil.

Així, en bona part, la nostra infància està composta per nois i noies que han viscut un procés migratori o nascuts de pares i mares que fa poc que viuen entre nosaltres. Aquest canvi de panorama provoca una tendència a pensar que existeixen infàncies i "infàncies" i, el que és pitjor, a no concedir als nous nois i noies que viuen amb nosaltres aquesta condició, considerar que el fons no poden ser com els d'aquí, no han de tenir els mateixos drets.

Un segon gran conjunt de canvis té a veure amb el que se sol definir com "generacions @". Infàncies de la societat digital que creixen en entorns en els quals la informació i els estímuls educatius tenen altres formats, altres vies d'accés, altres impactes sobre els processos de maduració i creixement. Aquesta nova realitat està produint grans incerteses educatives i una tornada a preocupacions no declarades de censura o de proteccions moralistes. Les desigualtats socials, en la seva versió digital, produeixen infàncies amb estímuls i oportunitats desiguals.

Emparant-se en aquesta nova realitat, n'hi ha qui intenta posar sordina al dret d'accés a la informació, de construir la seva pròpia opinió, i fins i tot d'educació. Aplicar la Convenció és ser creatius per ajudar a la infància en els seus recorreguts per la xarxa, suport adult per a integrar estímuls, criteris per a valorar el que troben en un món d'estímuls múltiples, reformular l'educació i no tornar a l'adoctrinament i el dogmatisme.

També han canviat els entorns familiars. En uns casos les persones adultes, amb dificultats per sobreviure, tot just si poden fer de pares i mares. En d'altres, perquè es consoliden formes de vida en les que no està previst educar els fills, estar al seu costat, atendre'ls. Les famílies també són noves i diverses, amb composicions i estils educatius diferents. No es tracta d'angoixar-se o de reclamar la família del passat, si de recordar

que, per a un infant, tenir família és importar a algú, tenir adults que s'ocupin de tu, poder viure en entorns d'afecte i estímul.

Tant sols són tres exemples de canvis i de riscos. Però, els Drets segueixen vigents ... amb permís d'una societat cada vegada més gerontocràtica.

